

С. Й. Грица

Гудок

ГУДОК – один із найдавніших струнних смичкових інструментів східних слов'ян. На триструн. скоморошому інструменті з корпусом грушоподіб. форми грали лукоподіб. смичком. Ін. назва – смик. Грали на Г., притискуючи корпус до грудей, під час гри сидячи – ставили на коліно. Мелодію здебільшого грали на одній струні, дві інші звучали як бурдонні – на постій. висоті. На Г. грали мандрівні музиканти, придворні скоморохи; зустрічалися й ансамблі гудошників, які використовували інструменти різних розмірів – гудочок, гудило, гудище. Гру на будь-якому струн. інструменті в давнину називали гудьбою. На фресках Софій. собору у Києві збереглося зображення скомороха, який грає на плоскому грушоподіб. струн. інструменті з коротким грифом-шийкою. Г. та ін. «бісів.» інструменти, створювані руками талановитих майстрів, у серед. 17 ст. за указом патріарха Никона забирали й спалювали. Спроби відродити Г. збіглися з часом поширення *скрипки*, яка у 19 ст. остаточно його витіснила. Остан. часом деякі муз. майстри та фольклорні колективи прагнуть відродити та вдосконалити цей інструмент.

Рекомендована література

1. Привалов Н. Гудок. С.-Петербург, 1889.

Бібліографічний опис:

Гудок / С. Й. Грица// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-24499>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).